
UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN EXAMINERING

Werken met een vorkheftruck

Ingangsdatum 1 oktober 2022

Kwalificatie	Werken met een vorkheftruck
Versie	2.7
Geldig vanaf	1 oktober 2022
Vastgesteld op	13 oktober 2021
Vastgesteld door	WBC Mobiele werktuigen
Opmerkingen versturen aan	info@vcainfra.nl

Inleiding

De Uitvoeringsvoorschriften Examinering (UVE) zijn bedoeld voor de opleiders en examinatoren van de SOG opleidingen en toezichthouders. De voorschriften beschrijven de inhoud van het examen, de condities waaronder het examen moet worden afgenomen, de rol van de Waarborgcommissie (WBC) en toezichthouders, en de wijze waarop het examen moet worden beoordeeld. In bijlage A van deze uitvoeringsvoorschriften zijn de inhoud, randvoorwaarden en uitvoering van het praktijkexamen beschreven. In bijlage B is het beoordelingsformulier voor het praktijkexamen opgenomen. Voor instructie over de examenafname zie ook het [Handboek Examinering VCA- en SOG- examencentra](#). In bijlage E zijn wijzigingen t.o.v. voorgaande versie van het UVE opgenomen. Inhoudelijke wijzigingen worden in de WBC vastgesteld en voorgelegd aan de gebruikersgroep opleiders en examencentra. Daarna worden de inhoudelijke wijzigingen, met vermelding van de datum van inwerkingtreding, bekendgemaakt op de website van VCA Infra en via de nieuwsmail.

De belangrijkste informatie over de doelgroep, de inhoud van de training en de toetsing is kort beschreven in een [specificatieblad](#). Deze informatie is voor een wat bredere groep bedoeld, zoals betrokkenen bij het bepalen van welke opleiding wanneer gevolgd moet worden, of betrokkenen bij het vaststellen of medewerkers de juiste competentie hebben om een risicovolle taak te kunnen uitvoeren.

Artikel 1: Het examen

1. Het is verplicht om het examen af te nemen volgens de door de WBC vastgestelde en door VCA gepubliceerde [toetsmatrijs](#).
2. Om deel te nemen aan het examen 'Werken met een vorkheftruck' moet de kandidaat voldoen aan de ingangseisen zoals die in het specificatieblad zijn vastgelegd.
3. Het examen bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel.
4. Het theoretische deel wordt getoetst met een CBT-theorie-examen. Voor de toetstermen, de tijdsduur van het examen, het aantal vragen en de cesuur; zie de toetsmatrijs.
5. Het praktische deel wordt geëxamineerd met behulp van een praktijkopstelling. Hierbij wordt geëxamineerd in hoeverre de kandidaat in staat is veilig en efficiënt met de vorkheftruck te werken. Voor verdere informatie over de uitvoering van het praktijkexamen en de beoordelingscriteria; zie de bijlagen A en B. Voor informatie over de toetstermen, de doorlooptijd en het aantal kandidaten dat gelijktijdig aan het praktijkexamen kan deelnemen; zie de toetsmatrijs.
6. De uitvoering van het examen moet voldoen aan de randvoorwaarden uit bijlage A. Het is de verantwoordelijkheid van de examinator om te controleren of hieraan wordt voldaan.
7. Leden van de WBC hebben het recht om tijdens de examens aanwezig te zijn om te kunnen beoordelen of de Uitvoeringsvoorschriften Examinering (UVE) uitvoerbaar zijn.
8. Andere opdrachten of randvoorwaarden dan in het UVE beschreven, zijn bij uitzondering mogelijk. De WBC beoordeelt vooraf of met de andere opdrachten of randvoorwaarden het examen volgens de toetstermen kan worden afgenomen.

Artikel 2: Beoordeling van het examenwerk

1. De cesuur in de toetsmatrijs geeft aan hoeveel vragen goed beantwoord moeten zijn voor een voldoende voor het theorie-examen.
2. De toetssoftware bepaalt het resultaat van het theorie-examen op basis van de cesuur in de toetsmatrijs.
3. De beoordeling van het praktijkexamen vindt plaats door de geautoriseerde examiner, met behulp van een praktijkbeoordelingsformulier (zie bijlage B). De examiner geeft op het beoordelingsformulier de eindwaardering aan.
4. Voor een voldoende voor het praktijkexamen moeten de beoordelingscriteria die aangeduid zijn met een * met voldoende zijn beoordeeld. Van de overige beoordelingscriteria mogen er niet meer dan twee met onvoldoende zijn beoordeeld. Daarnaast zijn er hoog risicovolle handelingen beschreven en situaties waarbij het examen direct gestaakt moet worden.
5. De deelnemer ontvangt een diploma als het theorie-examen en het praktijkexamen met een voldoende zijn afgerond.
6. Als een kandidaat niet is geslaagd, mag hij/zij de onvoldoende onderdelen herkansen:
 - Is kandidaat voor een onderdeel geslaagd dan blijft dat onderdeel zes maanden geldig;
 - Kandidaat kan het andere onderdeel binnen deze zes maanden herkansen.
 - Na zes maanden moet kandidaat zowel de opleiding als de beide examens opnieuw afleggen bij hetzelfde of een ander opleidingscentrum en/of examen Centrum.

Bijlagen

- A Praktijkexamen
- B Praktijkbeoordelingsformulier: werken met een vorkheftruck
- D Wijzigingen in UVE t.o.v. voorgaande versie

Bijlage A: Praktijkexamen

Randvoorwaarden examenuitvoering

Omgeving

Het examenparcours wordt uitgezet met behulp van pallets en pylonnen volgens de plattegrond van het examenterrein (blz. 7).

Hulpmiddelen

Arbeidsmiddelen die bij het examen gebruikt worden, moeten voldoen aan de richtlijnen zoals die in het document "[Richtlijnen controle, inspectie en keuring van middelen SOG-kwalificaties](#)" zijn opgenomen.

Het examen moet gedaan worden met een vorkheftruck die voldoende capaciteit heeft om de examenopdrachten uit te voeren, met een capaciteit van minimaal 1,5 en maximaal 3,5 ton.

Voor de te verplaatsen lasten zijn de volgende materialen nodig:

- 2 gasboxen
- 1 vatenpallet met de vaten beladen tot een totaal gewicht van max 200 kg
- 2 IBC containers (stapelbaar) per container beladen tot max 200 kg totaal gewicht
- 1 houten of stalen balk van ca. 4 meter

Alle te verplaatsen lasten moeten tijdens het praktijkexamen beschikbaar zijn. Vatenpallet en IBC containers moeten worden opgesteld in een stelling op een hoogte tussen de 2 en 3 meter.

Voor het parcours zijn de volgende materialen nodig:

- trailer of vergelijkbaar platform welke voldoet aan de volgende specificaties:
 - De doorrijhoogte gemeten vanaf het horizontale vlak moet 10-12 cm hoger zijn dan de masthoogte.
 - De lengte van het horizontale vlak moet voldoende zijn om er de vorkheftruck inclusief lepels op te rijden.
- een (laad)ramp met een hellingshoek tussen 5% en 15% en langer dan de lengte van de vorkheftruck. (Een standaardramp die voldoet aan de beschreven specificaties is geschetst in figuur 1.)
- stellingen
- pylonnen, vier per opdracht

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

De volgende PBM's moeten tijdens de uitvoering van het praktijkexamen worden gedragen: helm (niet tijdens rijden in een gesloten vorkheftruck), veiligheidsschoenen en geschikte (werk)kleding plus ter plaatse voorgeschreven PBM's. N.B. dit geldt ook voor examinerator en eventuele toezichthouder.

Tijdsduur en aantal kandidaten

Het praktijkexamen duurt maximaal 40 minuten per kandidaat.

In de regel kan er maar één kandidaat tegelijk examen doen.

Onder de volgende conditie is het mogelijk om twee kandidaten gelijktijdig het examen te laten doen:

- De examenlocatie is open en overzichtelijk zodanig dat:
 - een examiner voortdurend zicht kan hebben op beide trucks
 - er voldoende afstand is tussen beide trucks

De examiner laat kandidaat 1 beginnen met de aanvangscontrole. Zodra kandidaat 1 begint met de rij-opdrachten begint kandidaat 2 met de aanvangscontrole.

Examenopdracht

Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

De kandidaat moet na het verstrekken van de opdracht een LMRA uitvoeren voor zowel de locatie als de opdracht. De examiner stelt hiervoor een LMRA kaartje/checklist beschikbaar aan de kandidaat. De kandidaat vinkt hierop een “ja” of “nee” aan.

Voorbeelden van LMRA vragen die opgenomen kunnen worden zijn:

- Weet ik wat ik moet doen?
- Weet ik wat er fout kan gaan?
- Als het fout gaat, wat moet ik dan doen?
- PBM's ok?
- Werkkleding ok?
- Vluchtroute ok?
- Apparatuur of gereedschap ok?
- Omgeving veilig?
- Omgeving afgeschermd?

Elke kandidaat voert 5 opdrachten uit. De examiner wijst afwisselend opdracht 2 of 3 toe aan de kandidaat. De opdrachten 1, 4, 5 en 6 zijn verplicht.

Opdracht 2 en 3 moeten uitgevoerd worden zonder gebruik te maken van een side-shift.

Opdracht 1 (verplicht)

Heftruck op locatie C in gebruik nemen (controle voertuig). Dit is onderdeel van de LMRA.

Opdracht 2

- a. Gaasbox oppakken en plaatsen op locatie A.
- b. Vatenpallet uit stelling nemen en slalom achteruit tussen de pylonnen door rijden en vatenpallet plaatsen op locatie B.
- c. Gaasbox oppakken en bovenop gaasbox op locatie A plaatsen.
- d. Vatenpallet op locatie B opnemen, slalom achteruit tussen de pylonnen door rijden en terugplaatsen op de oorspronkelijke plaats in de stelling.
- e. Gaasboxen op locatie A samen opnemen en op de oorspronkelijke plaats terugplaatsen.

Opdracht 3

- a. IBC container uit stelling nemen en plaatsen op locatie D.
- b. Vatenpallet uit stelling nemen en plaatsen op locatie E.
- c. IBC container uit stelling nemen en slalom achteruit tussen de pylonen door rijden en bovenop de IBC container op locatie D plaatsen.
- d. Vatenpallet op locatie E opnemen en slalom achteruit tussen de pylonen door rijden en terug plaatsen op de juiste plaats in de stelling.
- e. IBC containers op locatie D samen opnemen en terugplaatsen op de juiste plaats in de stelling.

Opdracht 4 (verplicht)

- a. De balk opnemen en in een vloeiende beweging door een smalle doorgang ($\pm 0,5$ m smaller dan de balk) naar binnen rijden.
- b. De balk in een vloeiende beweging door een smalle doorgang ($\pm 0,5$ m smaller dan de balk) naar buiten rijden en terugplaatsen.

Opdracht 5 (verplicht)

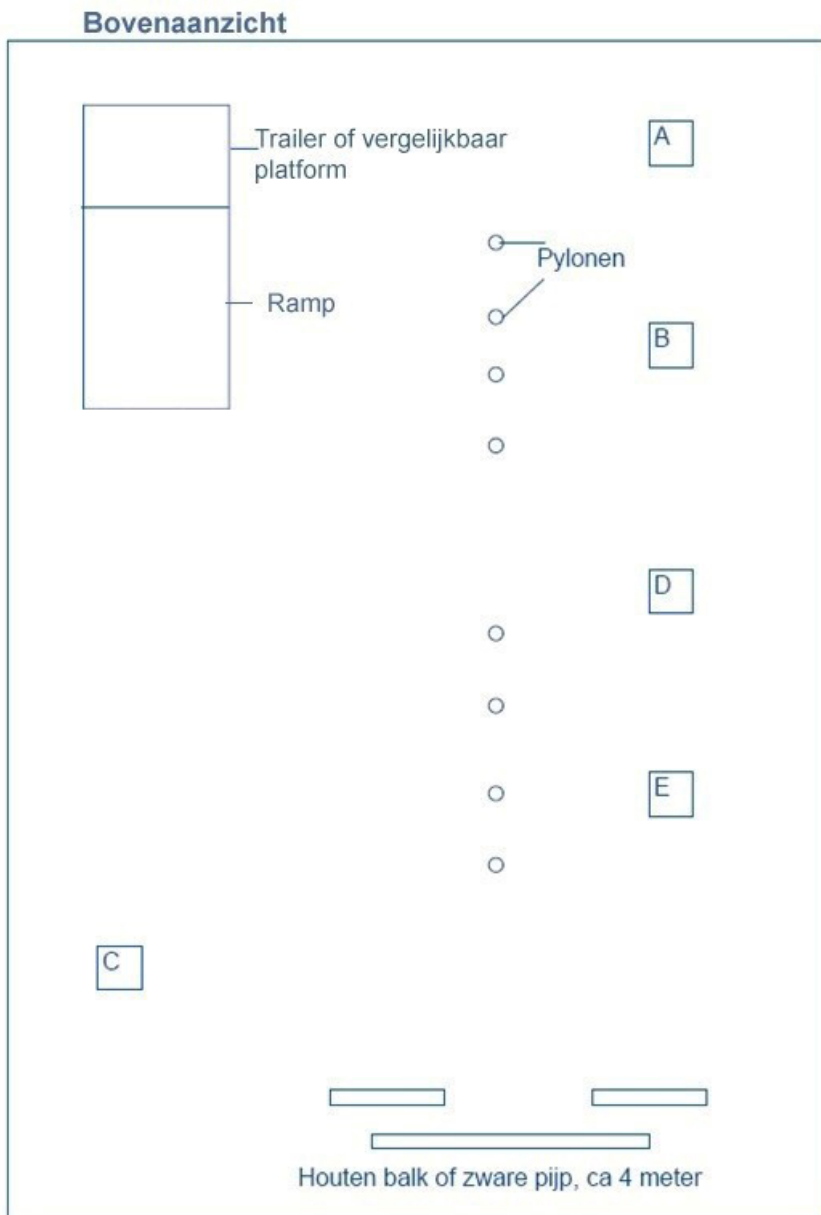
- a. Met de vorkheftruck de 'ramp' oprijden en de hellingproef uitvoeren. Daarna de trailer in- en uitrijden. De helling moet tussen 5% en 15% bedragen.

Opdracht 6 (verplicht)

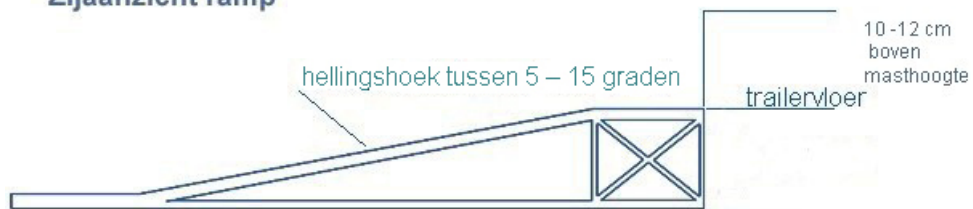
- a. De vorkheftruck parkeren op locatie C.

Plattegrond examenterrein ca 300 m²

Figuur 1

Zijaanzicht ramp

Bijlage B: PRAKTIJKBEOORDELINGSFORMULIER

Werken met een vorkheftruck				
Naam kandidaat		Geboortedatum		Begin/eindtijd examen
Code	Beoordelingscriterium	O	V	Opmerkingen
VOORBEREIDING				
Veiligheidsregels				
1.1*	Voert in de context van de opdracht, de LMRA volledig en op veiligheidsbewuste wijze uit, volgens regelgeving en locatievoorschriften en geeft vlot een valide verklaring voor de "Go/No Go antwoorden op de standaard vragen. N.B. De aandachtspunten staan al helder op het LMRA-kaartje vermeld.			
1.2*	Gebruikt de voorgeschreven PBM's volgens locatievoorschriften en bijbehorende gebruiksaanwijzingen.			
1.3	Past de geldende veiligheidsvoorschriften nauwgezet toe met extra aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> • veilig in – en uitstappen; • veiligheidsgordel (indien aanwezig); • <i>maximale werkbelasting</i> • rijhoogte; • risico op elektrocutie. 			
Visuele inspectie				
2.1	Controleert het 'mobiele werktuig' en eventuele hulpstuk visueel op: <ul style="list-style-type: none"> • aanwezigheid van een geldige keurings-sticker, lastdiagram en een actuele handleiding; • beschadigingen, corrosie, vuil en eventuele afwijkingen; • conditie van banden, velgen, wielmoeren, hydrauliek, accubak, accu's , borging LPG-tank en bewegende onderdelen; • niveaus van motor/transmissie-olie, koelvloeistof en brandstof (bij diesel/LPG-aandrijving); • toelaatbaarheid van de combinatie volgens 			

	gebruiksaanwijzing en aanwezigheid keuring.			
Functionele inspectie				
3.1*	<p>Voert, op basis van de handleiding, vóór de ingebruikname een functionele inspectie uit op het 'mobiele werktuig' door systematische controle op de werking van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • noodstop/stopknop/dodemansknop/ nooddaalinrichting; • hand- en voetrem; • transmissie en/of verplaatsingen m.b.v. bedieningsorganen vanuit de eindstanden; • verlichting, controlelampjes, claxon; • optische en akoestische signalisatie; • <i>koppeling van de hulpstukken.</i> 			
UITVOERING				
Rijden				
4.1	<p>Houdt zich tijdens de werkzaamheden aan de geldende veiligheidsvoorschriften en verkeersregels voor het 'mobiele werktuig' hetgeen in het bijzonder blijkt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van de veiligheidskooi; • interactie met de omgeving; • gebruik van claxon; • volgen van de voorgeschreven rijrichting; • afremmen voor een bocht; • de onderlinge afstand tot andere "mobiele werktuigen"; • aangepaste rijsnelheid; • rekening houdend met de rijhoogte; • defensief rijgedrag en doserende bewegingen. 			
Lasten behandelen en transporteren				
5.1	<p>Neemt op juiste wijze de lasten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwaartepunt van de last op de hartlijn van de heftruck; • last ten opzichte van de heftruck recht opnemen; • vork horizontaal; • vorktanden instellen op de werkbreedte; • vork vrij in de pallet; • last horizontaal opnemen; • last vrij van locatie brengen; • zodra de last van de locatie vrij is, op rijhoogte brengen en zo nodig achterover 			

	neigen.			
5.2	Verplaatst op juiste wijze de lasten, rijdt afhankelijk van de aard en afmeting van de last achteruit.			
5.3	Plaatst/zet af/stapelt op juiste wijze de last: <ul style="list-style-type: none"> • recht in of op de locatie; • neemt last horizontaal op; • vrij op de locatie; • vork vrij uit de lading; • recht op elkaar stapelen; • rekening houden met de omvang van de last. 			
Parkeren				
6.1	Zet het 'mobiele werktuig' in de juiste parkeerstand weg en sluit deze af volgens de handleiding.			
Veiligheidsgedrag				
7.1	Observeert continue de werkomgeving en monitort de omgeving tijdens het uitvoeren van de bewegingen.			

EINDRESULTAAT		
Om in aanmerking te komen voor het diploma moeten de met * gemarkeerde beoordelingscriteria (1.1, 1.2, 3.1) voldoende zijn. Van de overige beoordelingscriteria mogen er maximaal 2 onvoldoende zijn.		
Criteria 1.1, 1.2, 3.1: voldoende	JA/ NEE	Toelichting bij antwoord = Nee (afgewezen)
<u>Overige</u> criteria: meer dan 2 onvoldoende	JA/ NEE	Toelichting bij antwoord = Ja (afgewezen)
<u>Examen afgebroken</u>	JA/ NEE	Toelichting bij antwoord = Ja (afgewezen)
Examen wordt afgebroken, als er sprake is van: <ul style="list-style-type: none"> • examenduur overschrijding; • schade aan de heftruck, lading en/of omgeving; • 2 hoog risicovolle handelingen verricht zijn. • hoog risicovolle handelingen zijn verricht <ul style="list-style-type: none"> ○ onnodig rijden/draaien met hooggeheven vorken of lading; ○ structureel niet kijkend in de rijrichting; ○ rijrichting niet aanpassen aan last en/of omgeving. 	Toelichting bij afbreken:	
Eindwaardering praktijkexamen:	Geslaagd / Afgewezen	
Toelichting eindwaardering:		
Naam examinerator	Datum	Handtekening
Naam kandidaat	Datum	Handtekening

Bijlage C: Wijzigingen in UVE t.o.v. voorgaande versie

Wijziging	Pagina	Doorgevoerd in versienummer
Format: <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding Verwijzing naar het Handboek examinering VCA- en SOG-examencentra • Artikel 2 Lid 1 en 2: De wijze waarop het resultaat van het examen tot stand komt aangepast aan de huidige situatie waarin alleen nog digitale theorie-examens worden afgenomen. • Bijlagen Een extra bijlage toegevoegd waarin wijzigingen ten opzichte van eerdere versie worden opgenomen. • Hulpmiddelen Een verwijzing opgenomen naar het document 'Richtlijnen controle inspectie en keuring van arbeidsmiddelen SOG-kwalificaties'. • PBM's Aangevuld dat deze ook gelden voor de examinerator en de eventuele toezichthouder. • LMRA Consequent doorgevoerd dat de kandidaat <u>na</u> het verstrekken van de opdracht de LMRA moet uitvoeren. 	2 2 3 4	2.6
Opdracht 2b: i.p.v. vooruit rijden, achteruit rijden	5	
(laad) ramp met hellingshoek van 10 – 20 graden gewijzigd in 5 – 15 graden	4 en 7	
Opdracht 3c: i.p.v. vooruit rijden, achteruit rijden	6	2.7
Doorrijhoogte trailer moet gemeten worden vanaf het horizontale vlak en niet zoals eerder vermeld vanaf de overgang van het schuine naar het horizontale vlak.	4	